

Goodwill

6MUCT1

Účetnictví

Ing. Taťána Hajdíková, Ph.D.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Goodwill

- Rozdíl mezi nákupní cenou a účetní hodnotou kupované společnosti
- Vykázání se uplatňuje při fúzích a akvizicích
- Pravidla pro vykazování jsou odlišná v národních úpravách

INVESTOR KUPUJE SPOLEČNOST AA

- Aktiva firmy činí 30 mil Kč
- Závazky firmy činí 10 mil Kč
- Hodnoty firmy činí 20 mil Kč = 30 mil – 10 mil Kč
- Společnost byla koupena za 30 mil Kč 10 mil Kč je goodwill firmy

Goodwill

„Goodwill nahlížený jako majetek nemá žádný smysl kromě toho, když je spojen s nějakým obchodem, podnikáním nebo povoláním. V této spojitosti rozumím tomu slovu tak, že zahrnuje cokoli, co přidá hodnotu podniku z důvodu umístění, jména a pověsti, styků, zavedení se u starých zákazníků a dohodnuté absence konkurence, nebo jakýchkoli takových okolností“

Lord Justice Lindley, spor Muller a Co's Margarine Ltd.

Goodwill

Prvotní

- Vytvořen vlastní činností v obchodní společnosti

Druhotný

- Získán při akvizici jiné společnosti

Prvotní goodwill

- Nebyl identifikován v důsledku podnikové kombinace jako goodwill nabývané podnikatelské jednotky
- Nenabyl ze synergie v důsledku spojení nabyvatele s nabývaným

Tvoří dvě složky:

1. Podnikem vytvořený goodwill
2. Goodwill z příznivých exogenních okolností

Prvotní goodwill

Podnikem vytvořený goodwill

- Kvalifikace vrcholového vedení
- Kvalifikace běžných zaměstnanců
- Reklama
- Vytvoření kvalitní klientely
- Pozitivní vztahy s okolím (banky, dodavatelé, finanční úřad)
- Ekologická a sociální politika podniku

Je spojený s pořizovacími náklady. Dříve se vykazovaly jako proti aktivaci v bilanci. Nyní se zahrnují do účetních nákladů běžného období.

Prvotní goodwill

Goodwill z příznivých exogenních okolností

- Demografické podmínky příznivé pro podnikání
- Tradice odvětví či oboru
- Přírodní podmínky (geologické, meteorologické atp.)
- Teritoriální umístění podnikatelských aktivit (země, region)

Okolnosti působí bez vůle daného podniku. Nevyvolávají pořizovací náklady.

Druhotný goodwill

- Vyplynul z podnikové kombinace – vychází z akvizice
- Nabytí je vyjádřenou pořizovacími náklady

Druhotný goodwill:

1. Nabytý při akvizici jako součást nabývané podnikatelské jednotky
2. Vyjadřující synergie z propojení nabyvatele s nabývanou podnikatelskou jednotkou (omezení konkurence, snížení fixních nákladů atp.)

Nabývá se s pořizovacími náklady nebo bez nich.

Goodwill jako aktivum

- Spor zda je goodwill účetně vykazatelným aktivem
- Bývá vyčíslen jako přebytek pořizovacích nákladů nabývané podnikatelské jednotky – fair value

Aktivum požaduje splnění základních kritérií:

1. Budoucí ekonomický prospěch
2. Ovládání ekonomického prospěchu
3. Minulé transakce a události

Aktivum

Budoucí ekonomický prospěch

- Schopnost aktiva provést směnu za jinou hodnotu
- Vytvoří určitou hodnotu nebo se použije k úhradě dluhů podniku
- Goodwill nepřináší budoucí ekonomický prospěch jako samostatné aktivum
- Goodwill přináší budoucí ekonomický prospěch společně se skupinou aktiv k níž náleží

Aktivum

Ovládání ekonomického prospěchu

- Prospěch je dán schopností podniku ovládat podnikové politiky
- Sporný je názor na vykazování goodwillu pokud má investor nad jiným podnikem pouze podstatný, nikoli rozhodující vliv

Aktivum

Minulé transakce a události

- Ovládání budoucího ekonomického prospěchu plynoucího z aktiva, vychází z již proběhlých transakcí
- Nabyvatel získá rozhodující vliv

FAIR VALUE

„reálná hodnota“. Hodnota jakékoli na trhu reálně uskutečněné transakce.

Přesnější překlad „řádná hodnota“

Měřitelnost goodwillu

- Goodwill lze směnit s dalšími aktivy
- Goodwill lze měřit na základě transakce spojené s akvizicí

Problémy výpočtu goodwillu:

- Identifikace fair value nabývaných aktiv a závazků může být neúplná
- Stanovení fair value nabývaných položek čistých aktiv ke dni akvizice může být nepřesné
- Pořizovací náklady akvizice nemusí odpovídat standardním podmínkám transakce k datu akvizice
- Stanovení fair value nabývané jednotky ke dni akvizice může být nepřesné

Ocenitelnost goodwillu

Relevantnost

- Vykázání druhotného goodwillu za pomoci akvizice
- Existuje pozitivní vztah mezi vykázaným goodwillem a tržními hodnotami

Spolehlivost

- Vykázaná informace musí dostatečně věrně vyjadřovat skutečnost bez chyb
- V praxi může dojít k nepřesnostem

Ryzí goodwill

Goodwill z akvizice je nutné očistit od nežádoucích složek:

- Rozdíl mezi oceněním fair value a účetní hodnotou jednotlivých složek identifikovaných čistých aktiv nabývané podnikatelské jednotky
- Fair value aktiv, která nemohou být dle kritérií pro vykazání uznána za účetní aktiva
- Fair value prvků pokračujícího podnikání nabytých podnikatelských aktivit nabývané podnikatelské jednotky
- Fair value synergií a jiných přínosů ze spojení čistých aktiv nabyvatele a nabyté podnikatelské jednotky
- Nadhodnocení protihodnoty placené nabyvatelem
- Přeplicení nebo nedoplicení nabyvatelem

Záporný Goodwill

- S akvizice nemusí vyplynout pouze kladný akviziční rozdíl
- Záporný goodwill nazývaný jako přebytek identifikovaných aktiv a závazků v jejich fair value nad pořizovacími náklady akvizice
- Výjimečná situace

Znamená, že podnikatelská jednotka je nabývanou za cenu, která nedosahuje ani částky odpovídající fair value aktiv sníženému o fair value závazků této nabývané jednotky.

- Prodávající by měl rozprodat jednotlivá aktiva nabývané jednotky a vypořádat její jednotlivé dluhy

Záporný Goodwill

Nestandardní transakce způsobená:

- Nepřesností při stanovení fair value aktiv a závazků nabývané podnikatelské jednotky
- „sleva“ z pořizovacích nákladů akvizice při očekávání negativních dopadů v souvislosti s akvizicí
- Akvizice jako nevyvážená transakce z důvodu šťastné koupě, z informační výhody kupujícího atd.

Záporný Goodwill

Způsoby účetního řešení:

- Jednorázový odpis do výnosů k datu akvizice
- Jednorázový odpis do jiných složek vlastního kapitálu
- Jednorázový odpis ve prospěch položek aktiv nabývaného subjektu
- Postupný pravidelný odpis do výnosů běžného období
- Postupný pravidelný odpis do jiných složek vlastního kapitálu
- Postupný pravidelný odpis jako položky výnosů příštích období
- Postupný pravidelný odpis ve prospěch položek aktiv nabývaného subjektu

Zdroj: ZELENKA, V., GOODWILL. Principy vykazování v podniku. Praha: Ekopress, s.r.o.. 2006. ISBN 80-86929-22-1

Goodwill při prodeji části podniku, kupní cena je vyšší než individuální ocenění soudním znalcem

- Společnost A se rozhodla prodat část podniku společnosti B

Položky rozvahy	Účetní hodnota (ocenění v účetnictví) převáděné části podniku	Znalecké ocenění části podniku
Dlouhodobý nehmotný majetek	90 000	50 000
Dlouhodobý hmotný majetek	800 000	1 200 000
Zásoby	400 000	300 000
Pohledávky	300 000	150 000
Závazky	-600 000	-600 000
Celkem	990 000	1 100 000

Goodwill při prodeji části podniku, kupní cena je vyšší než individuální ocenění soudním znalcem

- Účetní hodnota převáděné části podniku činí 990 000 Kč a hodnota části podniku dle znalce činí 1 100 000 Kč.
- Kupní cena (hodnota na trhu) byla dohodnuta smluvními stranami ve výši 1 900 000 Kč.
- **Rozdíl mezi kupní cenou a hodnotou stanovenou znalcem ve výši 800 000 Kč (1 900 000 - 1 100 000) je považován u kupujícího za goodwill.**

Zdroje

PASEKOVA, M., Implementace IFRS do malých a středních podniků. Praha: Wolters Kluwer. 2012. ISBN 978-80-7357-866-4

ZELENKA, V., GOODWILL. Principy vykazování v podniku. Praha: Ekopress, s.r.o.. 2006. ISBN 80-86929-22-1